

МАКЕДОНСКИ ЦЕНТАР ЗА
МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

Институт за демократија
Социетас цивилис - Скопје

Локални избори
2013

ГРАЃАНИТЕ ЗА ИЗБОРИТЕ ВО ТЕТОВО

WWW.MOJOTIZBOR.MK

Локални избори 2013

Библиотека: Избори
Серија: Локални избори 2013

Издавачи

Македонски центар за меѓународна соработка (МЦМС)
Институт за демократија Социетас цивилис – Скопје (ИДСЦС)

За издавачите

Александар Кржаловски, прв извршен директор на МЦМС
Димче Митрески, извршен директор на МЦМС
Владимир Мисев, претседател на ИДСЦС

Подготовка

Даниела Стојанова

ISBN 978-608-4681-07-6

Скопје, март 2013 г.

Контакт

Адреса: МЦМС, ул. Никола Парапунов 41а; пошт. фах 55, 1060 Скопје.
Тел. +389/2/3065-381; Факс: +389/2/3065-298; е-пошта: mcms@mcms.mk; Веб: www.mcms.mk.

Scribd: <http://www.scribd.com/people/documents/2996697>; Twitter: http://twitter.com/mcms_mk
SlideShare http://www.slideshare.net/mcms_mk; Facebook: <http://www.facebook.com/mcms.mk>;

Twitter: <https://twitter.com/mojotizbor>; Facebook: <https://www.facebook.com/mojotizbor>

Пријавување неправилности во изборниот процес: <https://mojotizbor.crowdmap.com/>

МЦМС, ИДСЦС

Сите права се задржани. Репродуцирање, копирање, трансмисија, превод или адаптација на кој било дел од оваа публикација може да се изврши единствено за образовни цели, заради цитирање и со претходна дозвола на издавачите и соодветно објавување на изворот.

СОДРЖИНА

ВОВЕД	4
ОДСИВ НА ГЛАСАЧИТЕ	5
ИЗБОРИ ЗА СОВЕТ	6
ИЗБОР ЗА ГРАДОНАЧАЛНИК	7
Прилог. Прашалник и целосни резултати (во бројки и %).....	8
ДОПОЛНИТЕЛНИ ИНФОРМАЦИИ	9
ЛИСТА НА КРАТЕНКИ - ПОЛИТИЧКИ ПАРТИИ	10

ВОВЕД

Македонскиот центар за меѓународна соработка (МЦМС) и Институтот за демократија Социетас цивилис - Скопје (ИДСЦС) спроведуваат повеќе заеднички активности за локалните избори 2013 година, кои вклучуваат истражувања, набљудување на изборните програми и кампањи, на медиумите, на изборната администрација и на денот на гласањето.

Дел од активностите се и испитувањата на јавното мислење за прашања поврзани со изборите, како карактеристиките на кандидатот за градоначалник, рејтинзите на кандидати и партии и слично. Во овој извештај се презентирани мислењата на граѓаните на општина Тетово за излезноста на изборите, за која листа на советници би гласале и за кој кандидат за градоначалник би гласале.

Во рамките на проектот „Мојот избор“ истражувањето е спроведено од ИДСЦС преку телефонска анкета на 16 и 17 март 2013 година, на репрезентативен примерок од 827 испитаници со +/- 3,5 % грешка. Популациската рамка на примерокот беше население постаро од 18 години, а критериумите за репрезентативност беа: пол, етничка припадност, возраст и место на живеење. Од 827 испитаници, 50,4 % беа жени, а 49,6 % мажи, во однос на етничката застапеност 23,8 % од испитаниците беа Македонци, 72,0 % беа Албанци, а другите етнички групи беа застапени со 4,2 %. Во однос на местото на живеење, руралната популација беше застапена со 39,9 %, додека градската со 60,1 %.

Би сакале да укажеме дека анкетата е направена во период на излез од политичката криза и на изборна кампања. Политичката поларизација влијае на јавното мислење, а со тоа и на резултатите од анкетата. Имајќи го предвид ова, категоријата „не сакам да кажам“ може да ги одразува „скриените гласачи“ и учеството на тие одговори може да влијае на објективноста на рејтинзите на партиите и/или кандидатите.

Исто така сакаме да укажеме дека и анкетите се направени според репрезентативен примерок каде етничките податоци се засновани на податоците од пописот од 2002 година. Недостатокот на понови податоци за различните етнички групи како и разликите во излезноста на различни демографски, етнички, географски групи може да влијае на објективноста на рејтинзите на партиите и/или кандидатите, поврзани со одредена етничка група.

Анкетата го одразува моменталното расположение на граѓаните, кое до изборниот ден може да биде подложно на промени.

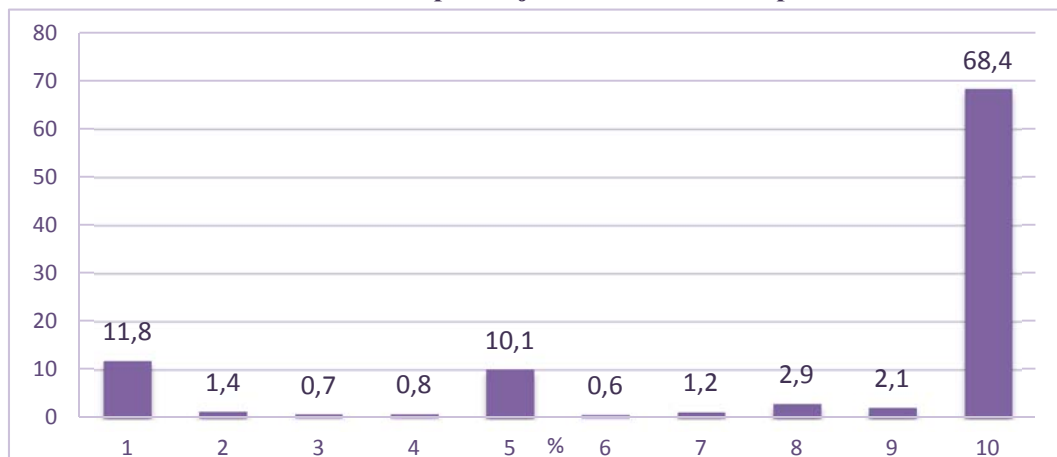
Резултатите се прикажани во графикони на ниво на целиот примерок. Покрај графиконите, податоците се прикажани и во бројки. Во извештајот незначително малцинство се употребува за одговори помалку од 10 % од примерокот, мало малцинство за 11 % до 30 %, малцинство за 30 % до 50 %, мнозинство за 51 % до 70 % и големо мнозинство за повеќе од 70 %.

Социо-демографските анализи за помалобројните социо-демографски групи поради нивното мало учество во примерокот не се коментирани во овој извештај. Во извештајот во одредени табели и графикони не се прикажани резултатите за „не знам“ и „без одговор“, поради што збирот на сите одговори не е 100 %. Исто така не се прикажани ни одговорите под 1 %. Тоа е направено за потребите за поедноставно прикажување на резултатите. Прашалникот со целосните резултати е даден во прилог.

ОДСИВ НА ГЛАСАЧИТЕ

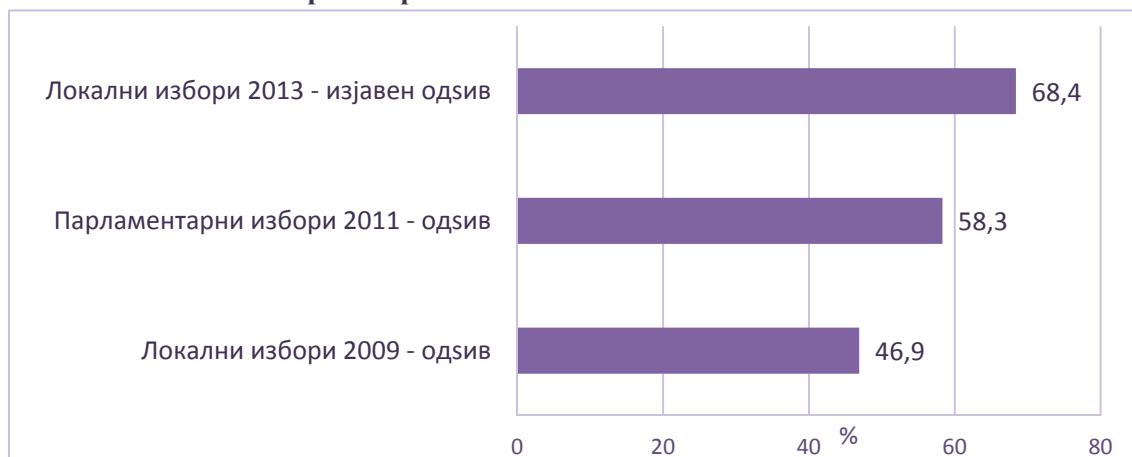
Почетното прашање за граѓаните од општина Тетово беше за нивната решеност да гласаат на овие локални избори.

Графикон 1. На скала од 1 до 10, каде 10 е дека со сигурност ќе излезете, колку е веројатно дека би излегле на гласање на претстојните локални избори?

Мнозинство граѓани (68,4 %) изјавиле дека сигурно ќе излезат да гласаат на овие локални избори. За споредба, во 2009 г. одсивот за локалните избори во Тетово бил 46,9 % додека за парламентарните избори во 2011 г. одсивот бил 58,3 %.

Графикон 2. Споредба на одсивот за локалните избори 2009 и парламентарните избори 2011 со моменталните намери на граѓаните на општина Тетово

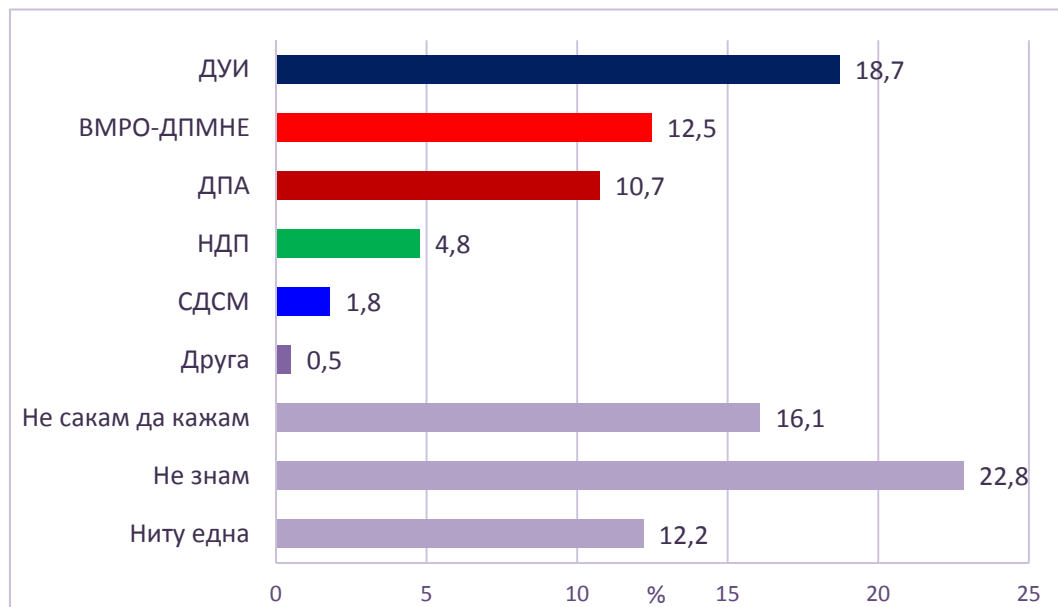

Би сакале да укажеме дека анкетата е направена во период на излез од политичката криза и на изборна кампања. Политичката поларизација влијае на јавното мислење, а со тоа и на резултатите од анкетата. Категоријата „не сакам да кажам“ може да ги одразува „скриените гласачи“ и учеството на тие одговори може да влијае на објективноста на рејтинзите на партиите и/или кандидатите.

ИЗБОРИ ЗА СОВЕТ

Граѓаните од општина Тетово беа прашани за која партија ќе гласаат при изборот на советничките листи.

Графикон 3. Доколку утре се одржат локалните избори, за која листа на советници на општина ќе гласате?

Табела 1. Резултати од локалните избори 2009 и парламентарните избори 2011

Тетово	ДУИ	ДПА	ВМРО-ДПМНЕ ¹	СДСМ	НДП	ДУА	НД	ОМ	ВМРО-НП	Други
Локални избори 2009	32,9	32,6	14,8	8,0	-	-	6,1	-	-	2,5
Парламентарни избори 2011	28,7	32,2	14,4	11,1	4,7	3,7	1,6	1,4	1,1	1,1

Извор: Државна изборна комисија

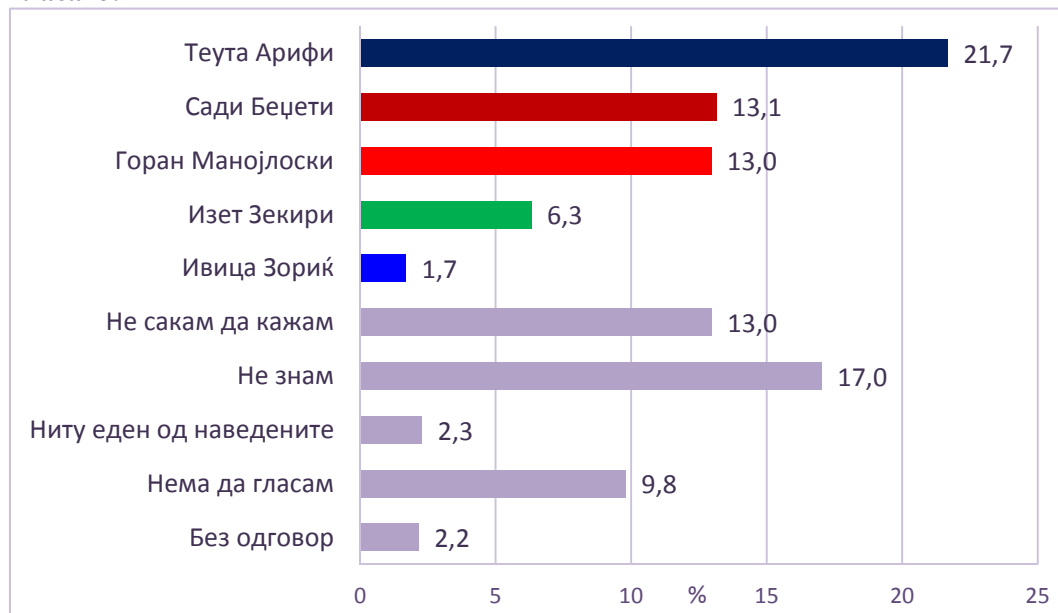
¹ Коалиција ВМРО-ДПМНЕ

Би сакале да укажеме дека анкетата е направена во период на излез од политичката криза и на изборна кампања. Политичката поларизација влијае на јавното мислење, а со тоа и на резултатите од анкетата. Категоријата „не сакам да кажам“ може да ги одразува „скриените гласачи“ и учеството на тие одговори може да влијае на објективноста на рејтинзите на партиите и/или кандидатите.

ИЗБОР ЗА ГРАДОНАЧАЛНИК

Проверен е и рејтингот на кандидатите за градоначалник на Тетово, кои во моментот на спроведување на анкетата беа познати на јавноста. Граѓаните беа прашани за кој кандидат за градоначалник ќе гласаат ако следниот ден се одржат локални избори.

Графикон 4. Доколку утре се одржат локални избори за кој кандидат за градоначалник ќе гласате?

Табела 2. „За кој кандидат за градоначалник ќе гласате“ вкрстено со „за која листа на советници ќе гласате“

ТЕТОВО	ДУИ	ДПА	ВМРО-ДПМНЕ	НДП	СДСМ	Не саќам да каќам	Не ѕнам	Ниту една	Вкупно
Теута Арифџ (ДУИ)	94,7	0,0	0,0	0,0	4,7	3,4	13,5	2,1	21,7
Сади Беќети (ДПА)	2,8	94,6	3,9	0,0	16,9	2,1	4,2	2,2	13,1
Горан Манојлоски (ВМРО-ДПМНЕ)	0,0	0,0	93,0	0,0	0,0	3,1	3,4	0,7	13,0
Изет Зеќири (НДП)	0,6	3,4	0,0	96,1	0,0	0,7	3,8	1,2	6,3
Ивиќа Зориќ (СДСМ)	0,0	0,0	1,3	1,9	62,7	0,0	1,4	0,0	1,7
Не саќам да каќам	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0	69,9	5,4	2,3	13,0
Не ѕнам	2,0	0,0	1,2	1,9	6,0	10,9	62,2	2,9	17,0
Ниту еден од наведените	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0	2,7	1,3	11,1	2,3
Нема да гласам	0,0	0,0	0,7	0,0	9,7	0,6	0,9	75,8	9,8
Без одговор	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,7	4,0	1,4	2,2

Во 2009 г. на локалните избори, кандидатот на ДПА, Сади Беќети освои 51,3 % од гласовите, а кандидатот на ДУИ, Хазби Љџика, 48,7 %.

Би саќале да укаќеме дека анкетата е направена во период на излез од политичката криза и на изборна кампања. Политичката поларизација влијае на јавното мислење, а со тоа и на резултатите од анкетата. Категоријата „не саќам да каќам“ може да ги одразува „скриените гласачи“ и учеството на тие одговори може да влијае на објективноста на рејтинзите на партиите и/или кандидатите.

ПРИЛОГ. Прашалник и целосни резултати (во бројки и %)

П1. На скала од 1 до 10, каде 10 е дека со сигурност ќе излезете, колку е веројатно дека би излегле на гласање на претстојните локални избори?		
1	98	11,8
2	11	1,4
3	6	0,7
4	6	0,8
5	84	10,1
6	5	0,6
7	10	1,2
8	24	2,9
9	17	2,1
10	566	68,4
П2. Доколку утре се одржат локалните избори, за која листа на советници на општина ќе гласате? (не се читаат партиите)		
ДУИ	155	18,7
ВМРО-ДПМНЕ	103	12,5
ДПА	89	10,7
НДП	39	4,8
СДСМ	15	1,8
ДПТ	3	0,4
СП	1	0,1
Не сакам да кажам	133	16,1
Не знам	189	22,8
Ниту една	101	12,2
П3. Доколку утре се одржат локални избори за кој градоначалник ќе гласате? (не се читаат партиите)		
Теуга Арифџи	179	21,7
Сади Беџети	109	13,1
Горан Манојлоски	107	13,0
Изет Зекири	52	6,3
Ивица Зорик	14	1,7
Не сакам да кажам	107	13,0
Не знам	141	17,0
Ниту еден од наведените	19	2,3
Нема да гласам	81	9,8
Без одговор	18	2,2

Пол	Бр.	%
Машки	411	49,6
Женски	417	50,4
Етничка припадност		
Македонска	197	23,8
Албанска	596	72,0
Турска	15	1,9
Ромска	11	1,4
Српска	1	0,1
Бошњачка	1	0,1
Друга	6	0,8
Возраст		
До 30 г.	202	24,4
31-40	176	21,3
41-50	167	20,2
51-60	135	16,3
Над 60	148	17,9
Образование		
Незавршено основно	38	4,6
Основно	219	26,5
Средно	362	43,7
Високо	208	25,1
Место на живеење - Тетово		
Рурално	330	39,9
Урбано	497	60,1

ДОПОЛНИТЕЛНИ ИНФОРМАЦИИ

Веб-страница: www.mojotizbor.mk

Пријавување неправилности во изборниот процес:
<https://mojotizbor.crowdmap.com/>

Мониторинг на медиуми: <http://daily.mk/izbori>

Twitter: <https://twitter.com/mojotizbor>

Facebook: <https://www.facebook.com/mojotizbor>

Целта на проектот „Платформа за интегрирано набљудување на изборите“ е да се придонесе за фер и демократски избори, преку поддршка на професионалната и транспарентна работа на изборните органи, зајакнато професионално и етичко известување за изборите во медиумите и промоција на конструктивен демократски дискурс за време на кампањата и самиот изборен ден.

Проектот вклучува активности за анализа на изборните програми и листите на кандидати, набљудување на известувањето на медиумите, набљудување на работата на изборните органи, изборната кампања и самиот ден на избори.

За прв пат проектот беше спроведен за парламентарните избори во 2011 година.

Проектот го спроведуваат во партнерство Македонскиот центар за меѓународна соработка (МЦМС) и Институтот за демократија Социетас Цивилис (ИДСЦС).

Листа на поврзани публикации

Граѓаните за локалните избори, 2013: <http://www.mcms.mk/images/docs/2013/graganite-za-lokalnite-izbori-2013.pdf>
<http://www.mcms.mk/images/docs/2013/graganite-za-lokalnite-izbori-2013.pdf>

Рејтинзи на политичките партии, 2011: <http://www.mcms.mk/images/docs/2011/rejtinzi-na-politickite-partii.pdf>

Профилот на мојот градоначалник, 2013: <http://mcms.org.mk/mk/za-nasata-rabota/istrazuvana-i-publikacii/1359-profilot-na-mojot-gradonachalnik.html>

Профилот на мојот пратеник, 2011: <http://www.mcms.mk/images/docs/2011/profil-na-mojot-pratenik-2011-mcms.pdf>

Изборните кампањи на политичките партии, 2011:
<http://www.mcms.mk/images/docs/2011/izbornite-kampanji-na-politickite-partii.pdf>

ЛИСТА НА КРАТЕНКИ - ПОЛИТИЧКИ ПАРТИИ

ВМРО-ДПМНЕ	ВМРО - Демократска партија за македонско национално единство
ВМРО-НП	ВМРО - Народна партија
ДЛБ	Демократска лига на Бошњаците во Република Македонија
ДНЕТ	Движење за национално единство на Турците во Македонија
ДОМ	Демократска обнова на Македонија
ДПА	Демократска партија на Албанците
ДПТ	Демократска партија на Турците во Македонија
ДУА	Демократска унија на Албанците
ДУИ	Демократска унија за интеграција
ЛДП	Либерално демократска партија
ЛП	Либерална партија на Македонија
НА	Нова алтернатива
НД	Демократија е ре – Партија за нова демократија
НДМ	Народно движење на Македонија
НДП	Национална демократска преродба
НСДП	Нова социјалдемократска партија
ОМ	Обединети за Македонија
ПОДЕМ	Партија на обединети демократи на Македонија
ППД	Политичка партија Достоинство
ПСД	Партија на слободни демократи
ПЦЕР	Партија за целосна еманципација на Ромите
СДПМ	Социјалдемократска партија на Македонија
СДСМ	Социјалдемократски сојуз на Македонија
СДУ	Социјалдемократска унија
СНСМ	Српска напредна странка во Македонија
СП	Социјалистичка партија
СТЛС	Сојуз на титови леви сили